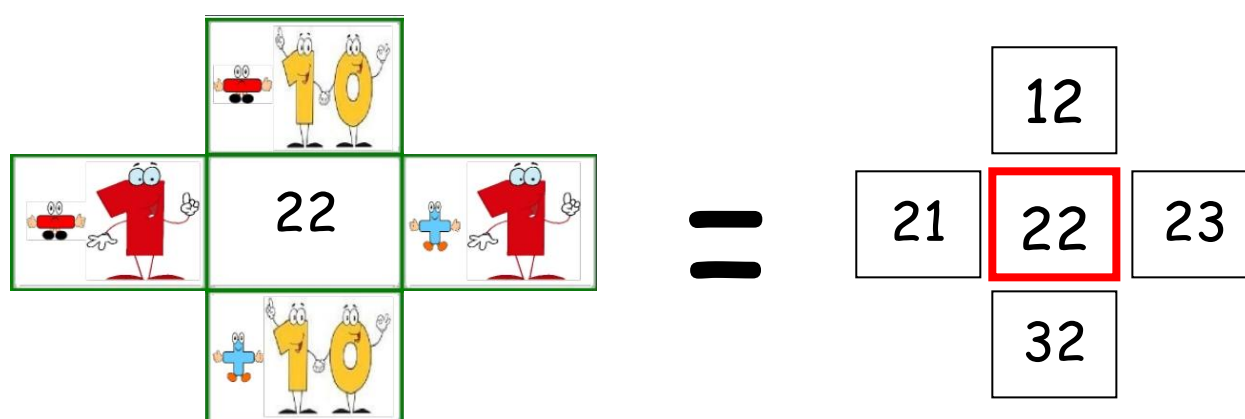

SUMAR E RESTAR NA TÁBOA DO 100

A táboa do 100 utilízase para facer sumas e restas de términos menores a 100 e cuxo resultado tamén sexa menor a 100.

Para comezar, debemos ter en conta a seguinte equivalencia. Esta será a base para comprender como se suma e se resta usando a táboa do 100.

Para empregala de xeito correcto é preciso seguir unha secuenciación. A continuación, mostro o proceso que se debe seguir para realizar as sumas e as restas de xeito progresivo, aumentando a dificultade das mesmas pouco a pouco.

Ao final deste documento engado actividades tipo para traballar cada unha das fases da suma e da resta. Recordarvos que non se pode cambiar de fase se aínda non está ben adquirida a fase anterior.

SUMA

1º FASE

Imaxinemos que queremos realizar a operación $32+5$. En primeiro lugar o alumno debe localizar na táboa do 100 o número 32 (pode poñer unha ficha do parchís enriba), que é o primeiro sumando, e sumar o segundo sumando desprazándose tantas casillas á dereita como este número indique (5). A casilla final tras este desprazamento indicará o resultado da suma (37).

Ao principio, débense realizar co alumno **sumas nas que un dos sumandos sexa un número dunha cifra e, ademais, que sexan sumas sen sobrepasar de fila**, é dicir, sumas nas que tal desprazamento non supoña baixar á fila inferior para seguir avanzando.

Por exemplo, $32+5 = 37$ sería unha suma sen sobrepasar de fila.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

Posteriormente, realizaranse **sumas nas que un dos sumandos sexa un número dunha cifra e se sobrepase a fila**.

Por exemplo, $32+9 = 41$ sería unha suma sobrepasando a fila.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

No caso de que se lle presentara a suma deste xeito $9+32$, sería importante recordarlle ao alumnado a **propiedade conmutativa** da suma, é dicir, a orde dos sumandos non altera o resultado e que, por tanto poden realizar esta suma na táboa do 100 actuando como anteriormente se comentou. O alumno debería darse conta de que o máis efectivo sería localizar primeiramente na

táboa o número maior (32) e comezar a avanzar tantas casillas como o outro número indique (9).

(Ver ACTIVIDADE 1)

2ª FASE

Sumas nas que un dos sumandos sexa un número de dúas cifras e concretamente sexa tamén unha decena completa (Enténdese que son decenas completas os seguintes números: 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 e 90).

Por exemplo, $54+20 = 74$

43	44	45
53	54	55
63	64	65
73	74	75
83	84	85

(Ver ACTIVIDADE 2)

3ª FASE

Sumas onde os dous sumandos sexan números de dúas cifras e non sexan decenas completas.

Por exemplo, $45+13 = 58$

1. Como é unha suma, o alumno deberá tomar o sumando maior e localizalo na táboa.
2. A continuación, descompoñerá o outro sumando en decenas e unidades e avanzará á dereita tantas unidades como a descomposición indique, e hacia abaixo tantas casillas como decenas haxa en tal descomposición.
3. A casilla final será o resultado da suma.

A continuación, aparecen dos ejemplos de que como se podría resolver esta operación (45+13).

No primeiro exemplo sumáronse primeiro as unidades e despois, as decenas.

34	35	36	37	38	39
44	45	46	47	48	49
54	55	56	57	58	59
64	65	66	67	68	69

No segundo exemplo, sumáronse primeiro as decenas e despois, as unidades.

34	35	36	37	38	39
44	45	46	47	48	49
54	55	56	57	58	59
64	65	66	67	68	69

Ambos procedementos son correctos debido á existencia da propiedade conmutativa na suma, polo que cada alumno elixirá o procedemento que prefira.

(Ver ACTIVIDADE 3)

4ª FASE

Nesta fase incluíríamos as coñecidas "sumas con levadas". Recordade que no método ABN non hai levadas polo que o procedemento para resolvelas sería igual ás anteriores.

Por exemplo: $64+28 = 92$

A continuación, aparecen dos ejemplos de que como se podría resolver esta operación ($64+28$).

No primeiro exemplo sumáronse primeiro as unidades e despois, as decenas.

	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	→
→	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	
	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	
	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	

No segundo exemplo, sumáronse primeiro as decenas e despois, as unidades.

	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	
	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	→
→	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	
	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	

Ambos procedementos son correctos, polo que cada alumno elixirá o que prefira.

(Ver ACTIVIDADE 4)

RESTA

O procedemento da resta é semellante ao da suma.

1º FASE

Imaxinemos que queremos realizar a operación $87-5$. En primeiro lugar o alumno debe localizar na táboa do 100 o número 87 (pode poñer unha ficha do parchís enriba) e desprazarse tantas casillas á esquerda como o outro número indique (5). A casilla final tras este desprazamento indicará o resultado da resta (82).

Ao principio, débense realizar co alumno **restas nas que o sustraendo sexa un número dunha cifra e, ademáis, que sexan restas sen sobrepasar de fila**, é dicir, restas nas que tal desprazamento non supoña subir á fila superior para seguir retrocedendo.

Por exemplo: $87-5=82$

71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Posteriormente, traballaremos **restas nas que o sustraendo sexa un número dunha cifra e se sobrepase a fila**.

Por exemplo: $87-9=78$

71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

(Ver ACTIVIDADE 5)

2ª FASE

Restas nas que un dos términos sexa un número de dúas cifras e concretamente sexa tamén unha decena completa (Enténdese que son decenas completas os seguintes números: 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 e 90).

Por exemplo: $54 - 20 = 34$

23	24	25
33	34	35
43	44	45
53	54	55
63	64	65

(Ver ACTIVIDADE 6)

3ª FASE

Restas onde os dous términos sexan números de dúas cifras e non sexan decenas completas.

Por exemplo: $45 - 13 = 32$

1. Primeiro, o alumno buscará na táboa o número que se corresponde co minuendo da resta (45)
2. A continuación, descompoñerá o sustraendo en decenas e unidades e retrocederá movéndose á esquerda tantas unidades como a descomposición indique, e hacia arriba tantas casillas como decenas haxa en tal descomposición (3 á esquerda e 1 hacia arriba).
3. A casilla final será o resultado da diferenza.

A continuación, mostro os dous posibles modelos para a resolución desta operación:

1. No primeiro exemplo restáronse primeiro as unidades e despois, as decenas.

21	22	23	24	25	26
31	32	33	34	35	36
41	42	43	44	45	46
51	52	53	54	55	56

2. No segundo exemplo restáronse primeiro as decenas e despois, as unidades.

21	22	23	24	25	26
31	32	33	34	35	36
41	42	43	44	45	46
51	52	53	54	55	56

Ambos procedementos son correctos, polo que cada alumno elixirá o que prefira.

(Ver ACTIVIDADE 7)

4ª FASE

Nesta fase incluíríamos as coñecidas “restas con levadas”. Recordade que no método ABN non hai levadas polo que o procedemento para resolvelas sería igual ás anteriores.

Por exemplo: $64-28=36$

A continuación, aparecen dos exemplos de que como se podería resolver esta operación (64-28).

1. No primeiro exemplo réstanse primeiro as unidades e despois, as decenas.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80

2. No segundo exemplo réstanse primeiro as decenas e despois, as unidades.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80

Ambos procedementos son correctos, polo que cada alumno elixirá o que prefira.

RECOMENDACIÓNS

- Non se pode pasar a unha nova fase se aínda non está ben adquirida a fase anterior.
- A **4º fase da resta** non é un contido propio de primeiro de Educación Primaria, polo que a traballaremos na clase se nos da tempo.
- Podedes facer as sumas e as restas de xeito oral, tan so precisades a táboa do 100 e fichas de parchís para poñer enriba do número do que partides e enriba do número ao que chegades. Nun primeiro momento necesitarán ter a táboa do 100 diante, pero a medida que vaia avanzando o curso, pode que algúns alumnos non a precisen tanto, xa que a terán interiorizada. De tódolos xeitos, non hai ningún problema en que a empreguen o tempo que sexa preciso.
- No caso de que queirades recoller as operación que fagades por escrito podedes facelo, pero **SO** representando as **sumas e as restas en horizontal** e **NUNCA** en vertical. No ABN non existen as levadas polo que a disposición vertical da operación carece de sentido.

Para unha maior aclaración, poño á vosa disposición varios **enlaces** que vos serán de gran axuda:

https://www.youtube.com/watch?v=3_XE5YnOYRI

<https://www.youtube.com/watch?v=pZvFsu0hTv8>

ACTIVIDADE 1

NOMBRE.....

SIN SOBREPASAR FILA

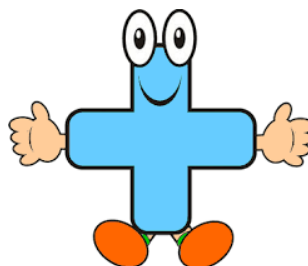
❖ Realiza las siguientes sumas con ayuda de la tabla del 100:

$13+6=$	$22+8=$	$21+9=$	$46+3=$
$24+4=$	$19+1=$	$31+5=$	$37+3=$
$35+3=$	$24+6=$	$44+3=$	$42+6=$
$41+8=$	$37+2=$	$11+6=$	$16+3=$

SOBREPASANDO FILA

❖ Realiza las siguientes sumas con ayuda de la tabla del 100:

$13+8=$	$22+9=$	$26+9=$	$46+6=$
$24+9=$	$19+3=$	$33+8=$	$37+5=$
$35+7=$	$24+7=$	$44+7=$	$42+9=$
$43+9=$	$37+5=$	$16+5=$	$16+7=$

ACTIVIDADE 2

NOMBRE

❖ Realiza las siguientes sumas con ayuda de la tabla del 100:

$13+20=$

$22+20=$

$26+20=$

$46+20=$

$24+30=$

$19+30=$

$33+30=$

$37+30=$

$35+40=$

$24+40=$

$44+40=$

$42+40=$

$43+30=$

$37+30=$

$16+20=$

$11+10=$

ACTIVIDADE 3

NOMBRE

❖ Realiza las siguientes sumas con ayuda de la tabla del 100:

$13+21=$

$22+26=$

$26+22=$

$46+22=$

$24+34=$

$19+31=$

$33+35=$

$37+32=$

$35+42=$

$24+45=$

$44+43=$

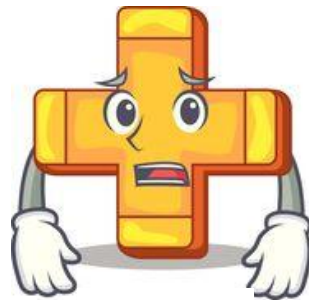
$42+46=$

$43+33=$

$37+32=$

$16+23=$

$16+21=$

ACTIVIDADE 4

NOMBRE

❖ Realiza las siguientes sumas con ayuda de la tabla del 100:

$13+27=$

$22+28=$

$26+26=$

$46+26=$

$24+37=$

$19+32=$

$33+38=$

$37+34=$

$35+46=$

$24+47=$

$44+47=$

$42+49=$

$43+38=$

$37+34=$

$16+25=$

$16+25=$

ACTIVIDADE 5

NOMBRE.....

SIN SOBREPASAR FILA

❖ Realiza las siguientes restas con ayuda de la tabla del 100:

$13-2=$

$27-6=$

$28-5=$

$48-6=$

$24-3=$

$19-7=$

$37-4=$

$37-3=$

$35-4=$

$27-4=$

$44-3=$

$49-7=$

$49-8=$

$37-2=$

$46+2=$

$16-3=$

SOBREPASANDO FILA

NOMBRE.....

❖ Realiza las siguientes restas con ayuda de la tabla del 100:

$13-8=$

$22-9=$

$26-9=$

$46-7=$

$24-9=$

$13-5=$

$33-8=$

$37-9=$

$35-7=$

$24-7=$

$44-7=$

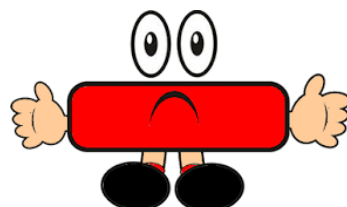
$42-9=$

$43-9=$

$35-6=$

$11-5=$

$16-7=$

ACTIVIDADE 6

NOMBRE

❖ Realiza las siguientes restas con ayuda de la tabla del 100:

$43-20=$ $22-20=$ $26-20=$ $41-20=$

$34-10=$ $49-30=$ $33-30=$ $39-30=$

$45-40=$ $42-40=$ $44-10=$ $49-40=$

$43-30=$ $37-30=$ $46-20=$ $32-20=$

ACTIVIDADE 7

$45-42=$

$42-41=$

$44-42=$

$49-46=$

$33-32=$

$37-34=$

$46-45=$

$46-42=$

$43-23=$

$22-12=$

$36-26=$

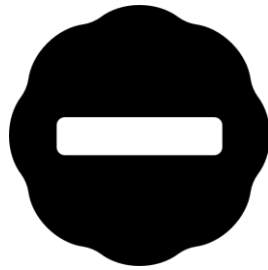
$41-21=$

$34-24=$

$49-39=$

$33-13=$

$39-29=$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100